



Jaarverslag 2011 en plannen 2012

© **Stichting Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs**
p/a Postbus 13336
2501 EH Den Haag

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het platformbestuur.

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl
SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>
In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Voorwoord

In 2011 is achter de schermen veel werk verzet: op 12 februari 2011 is de stichting **Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs** opgericht; de organisatie van de inning van de contributies is op gang gebracht en het huishoudelijk reglement is een eind op streek.

We maken graag van deze gelegenheid gebruik om Sylvie Vanrenterghem, onze penningmeester, te bedanken voor haar inzet. We hebben in september afscheid van haar genomen. Flip Strang heeft vanaf die datum de functie van penningmeester ad interim op zich genomen. Het is verder erg jammer dat Guido Cajot heeft aangekondigd zich met ingang van januari 2012 terug te trekken als bestuurslid en vicevoorzitter. De rustige en deskundige wijze waarop hij de bijeenkomsten in Vlaanderen heeft geleid, en zijn inbreng in het bestuur, zullen we erg missen.

Hier past ook een woord van dank aan de Nederlandse Taalunie die met een financiële bijdrage het bestaan en de continuïteit van het platform waarborgt en aan Hanneke de Weger, onze contactpersoon, voor bruikbare informatie en ondersteuning. Tot slot een woord van dank aan het sectiebestuur Nederlands van Levende Talen die in 2006 het streven formuleerde om een werkgroep voor het hoger onderwijs op te zetten en hierdoor aan de wieg stond van dit platform. Met het Sectiebestuur Nederlands (SBN) is nog steeds een vorm van samenwerking: het SBN is medeaanvrager van de bij de SLO ingediende veldaanvragen.

In 2011, in november, om precies te zijn, was het eerste lustrum van het Platform. Dit moment hebben we niet ongemerkt voorbij laten gaan, tijdens de openbare platformbijeenkomst op de HSN-Conferentie, op zaterdag 26 november 2011, is het lustrum gevierd en de resultaten van het Platform gepresenteerd.

De urgentie voor taalbeleid in het hoger onderwijs wordt alleen maar groter en het Platform groeit dan ook langzaam maar gestaag verder. We zien in de praktijk van het hoger onderwijs de tendens om te snel te kiezen voor oplossingen, meestal in de vorm van een taaltoets vanuit een smalle visie op taal en een opvolging in de vorm van oefeningen buiten de context van de opleiding of studie, die, zeker, wanneer in geval de toets wordt ingezet als selectiemiddel de toegankelijkheid van het hoger onderwijs in het geding brengt en niet bijdraagt aan verhoging van de kwaliteit van afgestudeerden. Het Platform wil daar een tegenwicht tegen bieden en staat een instellingbreed taalbeleid voor met ruimte voor een opleidingsspecifieke invulling, vanuit een brede visie op taal: een taalbeleid dat inzet op taalontwikkeling tijdens en binnen de gehele opleiding en op deze wijze bijdraagt aan de kwaliteit van opleiding als student.

Voor kritiek, suggesties, aanvullingen, mogelijkheden voor samenwerking of aansluiting bij het Platform houden we ons aanbevolen!

We wensen u veel leesplezier toe en veel succes met taalbeleid!

Wilma van der Westen,
voorzitter

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Inhoud

Voorwoord

Inleiding	5
1. Ontwikkelingen en activiteiten in 2011	6
1.1 Kennisdeling	6
1.2 Kennisvorming en instrumentontwikkeling	9
1.3 Samenwerking	11
1.4 Uitdragen platform naar buiten	11
1.4.1 Workshops, masterclasses en presentaties	
1.4.2 Publicaties van/over het Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs	
1.4.3 Overige contacten	
1.4.4 Afvaardiging / vertegenwoordiging	
2. Bereikte resultaten 2011	16
3. Leden/deelnemers en verdeling over het taalgebied	17
4. Plannen voor 2012	17

Bijlagen

1. Financieel overzicht 2011
2. Begroting 2012
3. Lijst deelnemende instellingen 2011
5. Enkele persberichten waarin het Platform wordt genoemd.

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van het vijfde jaar van het **Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs**.

Het platform is eind 2006 opgericht door een viertal docenten met als doel het uitwisselen van ervaringen en een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van instellingsbreed taalbeleid binnen het hoger onderwijs.

Doel

Het doel van het platform luidt als volgt:

Het Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs is een platform voor ontmoeting en uitwisseling van kennis en ervaringen. Door middel van kennisdeling en kennisvorming wil het platform bijdragen aan verdere ontwikkeling en initiëring van instellingsbreed taalbeleid en taalondersteuning in het hoger onderwijs.

(Werk)bestuur

In 2010 is een werkbestuur gevormd, bestaande uit:

Wilma van der Westen, voorzitter,
Guido Cajot, vicevoorzitter,
Roel Huysmans, secretaris,
Sylvie Vanrenterghem, penningmeester,
Flip Strang, algemeen bestuurslid,
Ronald Zwiërs, algemeen bestuurslid.

Het werkbestuur heeft de oprichting van de stichting voorbereid en is op 17 januari 2011 op de platformbijeenkomst te Antwerpen benoemd. Op 12 februari 2011 zijn de statuten verleden.

In 2012 zal een nieuw bestuur gevormd worden, deels via herbenoeming van leden uit het huidige bestuur, aangevuld met nieuwe leden. Met een rooster van aftreden, opgenomen in het huishoudelijk reglement, wordt de continuïteit in het bestuur bewaakt.

Aangesloten instellingen en deelnemers

Instellingen voor hoger onderwijs kunnen zich, tegen een betaling van een instapcontributie van 500 euro, aansluiten bij het Platform. Voor het tweede en volgende jaar bedraagt de bijdrage 250 euro per jaar. Voor dit bedrag kunnen diegenen binnen de hogeschool die zich bezig houden of bezig gaan houden met het daadwerkelijk opzetten en/of uitvoeren van taalbeleid de bijeenkomsten bijwonen. De instelling kan meerdere deelnemers aanmelden. Deelnemers krijgen naast gratis deelname aan de bijeenkomsten ook toegang tot de website, met hierop:

- alle informatie met betrekking tot de bijeenkomsten van het platform;
- aankondigingen van verwante conferenties of studiebijeenkomsten;
- aankondigingen van boeken, artikelen en onderzoek;
- taalbeleidsplannen.

Wanneer een Vlaamse associatie zich als geheel aansluit bij het platform, betalen de afzonderlijke instellingen 50% van het lidmaatschapsgeld (250 euro instapcontributie en vervolgens 125 euro per jaar).

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

1. Ontwikkelingen en activiteiten in 2011

In 2011, om precies te zijn op 12 februari 2011 is het Platform een stichting geworden. Daarmee voldoet het Platform aan één van de voorwaarden die de Nederlandse Taalunie had verbonden aan de financiële bijdrage: het verkrijgen van rechtspersoonlijkheid en de oprichting van een bestuur dat uit Nederlanders en Vlamingen bestaat was daar één van (brief Nederlandse Taalunie dd. 3 december 2010).

De financiële positie van het platform is versterkt door te gaan werken met een contributie en de hoogte daarvan is vastgesteld op 500 euro voor een instelling van hoger onderwijs in Nederland of Vlaanderen voor het eerste jaar en 250 euro voor het tweede en volgende jaar.

In Vlaanderen wordt op associatieniveau samengewerkt. Op verzoek van de Associatie Universiteit Gent heeft het platform een regeling voor associaties ontworpen: wanneer een associatie zich als geheel aansluit bij het platform bedraagt de bijdrage per instelling de helft van het hierboven vermelde bedrag. Op verzoek van de Associatie Leuven is deze regeling op de bestuursvergadering in september 2011 nogmaals tegen het licht gehouden.

Begin 2011 heeft het platform een overzicht gegeven van bereikte en voorgenomen resultaten en activiteiten in het *Jaarverslag 2010 en plannen 2011*.

1.1 Kennisdeling

Kennisdeling is een van de belangrijkste kernkwaliteiten van het Platform en in het kader daarvan hebben in 2011 de volgende activiteiten plaatsgevonden:

- Platformbijeenkomsten met gemeenschappelijke lunches,
- Diverse onderlinge werkbezoeken,
- Vragen via mail, uitwisseling op individuele basis en/of individuele gesprekken.

Deze worden hieronder kort beschreven.

Platformbijeenkomsten

In 2011 zijn vijf inhoudelijke middagbijeenkomsten en vijf platformvergaderingen georganiseerd:

- 17 januari te Antwerpen
- 14 februari te Den Haag;
- 21 maart te Antwerpen;
- 30 mei te Den Haag;
- 26 september te Antwerpen;
- 26 november, openbare platformvergadering op HSN25.

De thematische bijeenkomsten hadden de volgende onderwerpen:

17 januari te Antwerpen

Perry van Kerkhoven presenteert het taalbeleid van HAS Den Bosch

Bijeenkomst werkgroepen

14 februari te Den Haag

Bespreking van *Propedeutische schrijftaken. Analyse van 18 schrijftaken uit Nederlandse en Vlaamse opleidingen hoger onderwijs. SLO.*

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

21 maart te Antwerpen

Twee inhoudelijke thema's:

Presentatie van Luk Indesteege (Katholieke Hogeschool Limburg) op uitnodiging van Werkgroep 1 (Effectmeting van interventies op het terrein van taalbeleid, waaronder taalondersteuning)

Bespreking van *Propedeutische schrijftaken. Analyse van 18 schrijftaken uit Nederlandse en Vlaamse opleidingen hoger onderwijs. SLO.*

30 mei te Den Haag

Programma van eisen Veldaanvraag 2011 SLO: ontwikkeling instrument zelfbeoordeling schrijfvaardigheid en bijbehorend product- en procesgericht portfolio

Werkgroepbijeenkomst

26 september te Antwerpen:

Bespreking van de conceptnota '*Samen taalgrenzen verleggen*' (zie bijlage) van Vlaams Minister van Onderwijs Pascal Smet (discussie geleid door Guido Cajot).

26 november, openbare platformvergadering op HSN25

Wilma van der Westen: "Vijf jaar platform: opbrengsten en toekomstplannen"

Guido Cajot: Bespreking van het tussenproduct Instrument Zelfbeoordeling Schrijfvaardigheid aan de hand van door zijn studenten ingevulde zelfbeoordelingen.

Werkgroepen

Het Platform kende in 2011 de volgende werkgroepen:

Werkgroep 1 Effectmeting van interventies op het terrein van taalbeleid, waaronder taalondersteuning

Werkgroep 2 Visie op taalbeleid hoger onderwijs

Werkgroep 3 Instaptoetsen, entreetoetsen, taaltoetsen

Werkgroep 4 Toekomst van het platform en vorming werkbestuur (tot februari 2011)

Werkgroep 5 Taalontwikkeling en remediëring

De werkgroepen hebben in de junibijeenkomst van 2011 hun resultaten of de stand van zaken aan het platform gepresenteerd.

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Maaltijden

De maaltijden tussen de middagbijeenkomst en de avondbijeenkomst (voor eigen rekening) combineren het nuttige met het aangename. De informele onderlinge contacten leiden tot uitwisseling van ervaringen, discussie, vragen waar anderen misschien een oplossing voor hebben. Juist deze tijd wordt benut en zeer gewaardeerd.

Met ingang van het studiejaar 2011/2012 is de platformbijeenkomst op verzoek van de Vlaamse deelnemers verplaatst naar de dag en vindt voortaan van 11.00 tot 16.00 uur plaats. Een lunch is in de plaats gekomen van de avondmaaltijd.



Gezamenlijke maaltijd van het platform op 8 juni 2009, universiteit Antwerpen

Onderlinge werkbezoeken

Onderlinge werkbezoeken zijn een vorm van kennisdeling en dragen bij aan de verdere ontwikkeling van kennis. Er zijn georganiseerde werkbezoeken en bezoeken die de deelnemers zelf afspreken en regelen.

Werkbezoek van vier medewerkers Katholieke Hogeschool Sint Lieven, Aalst, Gent en Sint-Niklaas, en Xios Hogeschool Limburg aan De Haagse Hogeschool. Het programma van dit werkbezoek is ter illustratie bijgevoegd. Een tegenbezoek staat op de planning.

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

**Programma Werkbezoek katholieke hogeschool Limburg/ KHLim
woensdag 12 januari**

9.00 - 12.30 uur: lesbezoek voortraject: Taalontwikkelen lesgeven in de praktijk
13.00 - 13.45 uur: lunchen Xieje
14.00 - 14.45 uur: Anneke Postma over Pedagogiek van de excellentie
15.00 - 15.45 uur: Simten Goren over hogeschoolbreed project Diversiteit
16.00 - 16.45 uur: Frank de Poorter over Diversiteit en internationalisering
17.00 uur: borrelen in Xieje

Werkbezoek Ilse Mestdagh en Dicky Anthony van Hogeschool West aan De Haagse Hogeschool: lesbezoek taalontwikkelen lesgeven in de praktijk en advies over het opzetten van Trainingen Taalontwikkelen Lesgeven (TOL) en het begeleiden daarvan.

Daarnaast zijn op informelere basis onderlinge werkbezoeken geregeld.

Vragen per mail, individuele gesprekken of contacten

Tussen de vergaderingen door is er een voortdurende uitwisseling per mail. Naast de vragen vanuit of over de directe praktijk van taalbeleid of taalondersteuning, constateert de voorzitter, bij wie deze mails binnenkomen, een toename van vragen over onderzoek naar taalbeleid in het hoger onderwijs. In 2011 waren dat vragen van:

Een student van een masteropleiding VU over onderzoek naar Taalbeleid in Hoger Onderwijs.

Een docent van Saxion en een docent Hogeschool Rotterdam bij onderzoek in masteropleiding naar taalbeleid.

Docent Saxion ivm promotieonderzoek.

Maar ook:

Studenten Arteveldehogeschool met een bachelorproef over de vraag hoe spelling op een hogeschool geremedieerd kan worden.

1.2 Kennisvorming en instrumentontwikkeling

Behalve ruimte voor uitwisseling van ervaringen en kennisdeling wil het platform ook kennisvorming initiëren. In 2011 heeft het platform in dit opzicht gewerkt aan de volgende onderwerpen: een bredere bekendheid van de Talige startcompetenties voor hoger onderwijs, medewerking aan de totstandkoming van het onderzoek naar schrijftaken in het hoger onderwijs, uitmondend in de publicatie *Propedeutische schrijftaken* en nieuwe veldaanvraag Zelfbeoordeling schrijfvaardigheid.

Talige startcompetenties voor hoger onderwijs

De in 2009 verschenen Talige startcompetenties voor hoger onderwijs Het Platform herkent in deze beschrijving de competenties die nodig zijn voor hoger onderwijs, maar signaleert tegelijkertijd dat een groot deel van de studenten deze competenties bij aanvang van de studie niet in huis heeft. Bij de meeste instellingen voor hoger onderwijs, waaronder binnen verschillende

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Vlaamse expertisenetwerken taalbeleid hoger onderwijs en bijvoorbeeld De Haagse Hogeschool, wordt deze beschrijving gehanteerd als leidraad om hier binnen de opleiding naartoe te werken. Binnen de Talige startcompetenties zijn twee niveaus beschreven: één voor een hbo-opleiding, gerelateerd aan B2, en een voor een universitaire of wetenschappelijke opleiding, gerelateerd aan C1.

In 2011 zijn de Talige startcompetenties verder bekend gemaakt in diverse publicaties en presentaties. Twee presentaties stonden geheel in het teken van deze beschrijving van de startcompetenties, een presentatie voor het Platform Onderwijs Nederlands en voor het Platform Nt2, beide van de Nederlandse Taalunie. Zie bij presentaties, op p. 12, en bij publicaties, op p. 13.

Project 'Kenmerkende schrijftaken in het hoger onderwijs'

Als vervolg op de totstandkoming van de talige startcompetenties zou de SLO onderzoek doen naar de aansluiting vwo-universiteit en havo-hogeschool. Onderzoek naar de aansluiting vwo-universiteit is in 2009 uitgevoerd en heeft zijn weerslag gekregen in twee artikelen:

Bonset, H. (2010). Nederlands in voortgezet en hoger onderwijs: hoe sluit dat aan? Deel 1. *Levende Talen Magazine*, 97:3, p. 16-20.

Bonset, H. (2010). Nederlands in voortgezet en hoger onderwijs: hoe sluit dat aan? Deel 2. *Levende Talen Magazine*, 97:4, p. 5-8.

Voor 2010 stond onderzoek naar de aansluiting havo-hogeschool op het programma. Na overleg met het Platform is besloten onderzoek te doen naar schrijftaken in het eerste jaar van het hoger onderwijs, zowel bij universiteiten als hogescholen. Daaraan was grote behoefte en dit onderzoek is ook relevant voor het Vlaamse deel van het Platform. Het onderzoek zou verder een mooie tussenstap zijn naar het volgende project: het ontwikkelen van een instrument voor zelfbeoordeling schrijfvaardigheid.

Leden van het platform hebben schrijftaken (opdrachtformuleringen) uit het begin van de opleiding geleverd, Theun Meestringa heeft deze geanalyseerd. In bijeenkomsten van het Platform zijn de tussenproducten en het concept van de bevindingen en conclusies besproken.

Het project heeft geleid tot de publicatie Propedeutische schrijftaken hoger onderwijs:

Meestringa, T. (2010). *Propedeutische schrijftaken. Analyse van 18 schrijftaken uit Nederlandse en Vlaamse opleidingen hoger onderwijs*. Enschede: SLO.

<http://www.slo.nl/organisatie/recentepublicaties/schrijftaken/>

De publicatie is ook beschikbaar op de site van het Platform (map shared documents, submap onderzoek).

Veldonderzoek SLO 2011/2012: zelfbeoordeling schrijfvaardigheid

De tweede veldaanvraag van het Platform, ook dit maal in samenwerking met het Sectiebestuur van Levende Talen en ondersteund door het Rijswijks Lyceum / Atlas Onderwijsgroep, behelst een uitwerking van het onderdeel schrijven van de Talige startcompetenties: de ontwikkeling van een instrument voor zelfbeoordeling (zelfassessment) in de vorm van een scorelijst/vragenlijst (can-do statements) gecombineerd met toetsingselementen om het verschijnsel van overschatting van eigen kunnen te minimaliseren, en een portfolio om bewijzen in te voeren.

Het zelfassessment zal zichtbaar maken welk niveau bereikt is, wat al beheerst wordt en waar nog aan gewerkt moet worden. In de uitwerking wordt

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

nadrukkelijk uitgegaan van schrijfvaardigheid / schrijfproces voor schrijven met tekstverwerker en andere vormen van digitaal schrijven (en niet van schrijven met de hand).

Bij het CPS loopt een vergelijkbaar project, een project voor schrijfvaardigheid in de tweede fase van het voortgezet onderwijs. Afgesproken is beide projecten in samenhang met elkaar te ontwikkelen waardoor een bijdrage geleverd wordt aan de totstandkoming van een doorlopende leerlijn schrijven van voortgezet onderwijs naar hoger onderwijs.

Er is in 2011 een startbijeenkomst geweest, tijdens de platformbijeenkomst van januari. Deelnemers konden per mail reageren op concepten, in september 2011 is een klankbordgroep bijeengekomen, in november/december zijn de tussenproducten uitgetoetst met studenten en in de openbare platformbijeenkomst tijdens HSN 25 heeft Guido Cajot de aanwezigen de door zijn studenten ingevulde zelfbeoordelingen laten vergelijken en bespreken. Het eindproduct wordt naar verwachting eind 2012 gepresenteerd.

Beschrijving talige competenties eind bachelor

Het plan was om voor de totstandkoming van de beschrijving van een eindkwalificatie taalvaardigheid voor de eerste cyclus van het hoger onderwijs, de bachelorfase. Helaas is vanaf eind 2010, doorgaand in 2011, veel tijd en energie gaan zitten in werkzaamheden rond de rechtspersoonlijkheid, subsidieaanvraag Ntu, regelen van de financiën, inning contributies, e.d. Dat heeft ertoe geleid dat de beschrijving van de talige eindcompetenties, waar de praktijk nood aan heeft, nog niet van de grond is gekomen.

De beoogde beschrijving zal opleidingsonafhankelijk zijn en in die zin een uitwerking zijn van de taalvaardigheid die vereist is voor de zogenoemde Dublindescriptoren. Op dit terrein zal worden samengewerkt met Els van der Pool, lector Human Communication Development van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Het platform heeft in 2011 wel vastgesteld welke Nederlandse en Vlaamse deskundigen uitgenodigd zullen worden voor de startbijeenkomst, die doorgeschoven is naar 2012.

Themawerkgroepen

De eerder genoemde themawerkgroepen, zie pagina 7 voor een overzicht, hebben naast kennisdeling ook een kennisvormend effect doordat een inhoudelijk onderwerp van taalbeleid wordt uitgediept en nader onderzocht. De resultaten (instrumenten, visie, bevindingen) zijn in juni en september 2011 aan het gehele platform gepresenteerd.

1.3 Samenwerking

Het platform werkt o.a. samen met het Sectiebestuur Nederlands van Levende Talen, NDN, LOPON2, HSN, het lectoraat Human Communication Development van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de Velonwerkgroep 'Multiculturaliteit in lerarenopleiding'.

De samenwerking met LOPON2 bestond helaas uit niet meer dan mailcontact tussen de voorzitters. De voorzitter van LOPON2 is toegevoegd aan de mailinglist van het platform zodat zij op de hoogte is van de ontwikkelingen en waar nodig of wenselijk kan beslissen om aan te haken bij activiteiten of ontwikkelingen. Op de HSN-Conferentie in november 2011 is afgesproken de mogelijkheden van samenwerking weer eens te onderzoeken.

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Voor de totstandkoming van een beschrijving van het eindniveau van een bacheloropleiding op een hogeschool of universiteit, onder andere door het expliciteren van de impliciete taaleisen van de Dublindescriptoren zal worden samengewerkt met Els van der Pool, lector Human Communication Development van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Dit punt zal in 2012 opgepakt gaan worden.

Het platform is in 2010 een samenwerking aangegaan met de Velonwerkgroep 'Multiculturaliteit in lerarenopleiding' en heeft de oprichting ervan ondersteund. Diverse platformleden hebben zich aangesloten bij deze werkgroep.

1.4 Uitdragen platform naar buiten

De presentaties en publicaties dragen niet alleen bij aan een groeiende bekendheid van het Platform en de resultaten, maar leiden veelal ook tot nieuwe aanmeldingen. De contacten in de pauzes of na afloop van de symposia of studiedagen zijn nuttig voor of bij het bereiken van doelstellingen (lobby), kunnen leiden tot samenwerking of tot nieuwe doelen.

Hier wordt achtereenvolgens een overzicht gegeven van:

- de workshops, masterclasses en presentaties,
- publicaties vanuit het Platform of waarin het Platform genoemd is,
- overige contacten, activiteiten en initiatieven,
- afvaardiging of vertegenwoordiging van het Platform.

1.4.1 Workshops, masterclasses en presentaties

In 2011 zijn de volgende workshops, masterclasses en presentaties over (de werking van) het Platform gehouden of is het Platform genoemd.

21 januari 2011	Presentatie Expertmeeting Nacv, te Tilburg University: "Visie op taalbeleid hoger onderwijs"
17 februari 2011	Wilma van der Westen, keynote spreker op conferentie Aansluiting mbo-hbo (Hogeschool van Rotterdam, Inholland Rotterdam, Pabo Thomas Moore, Da Vinci College Dordrecht, ROC Zadkine Rotterdam en ROC Albeda). Lezing "Van Taal naar denken en leren" .
3 maart 2011	Lezing "Van de lat en het laddertje" Kennisdag Taal & taalbeleid, Hogeschool van Amsterdam, Domein Onderwijs & Opvoeding
31 maart 2011	Bijeenkomst Platform Nt2 Nederlands Taalunie, te Roosendaal: Lezing "Talige Startcompetenties Hoger Onderwijs" .
28 april 2011	Gastdocent masteropleiding Nt2 Universiteit van Amsterdam: masterclass "Taalbeleid hoger onderwijs: van de lat en het laddertje" .
13 mei 2011	NDN-Lenteconferentie ism LOPON2

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

- Wilma van der Westen als referent / beoordelaar van de presentatie van de taalbeleidsplannen van diverse Vlaamse expertisenetwerken taalbeleid hoger onderwijs.
- 16 juni 2011 Gastspreker Taalbeleidsdag Universiteit van Amsterdam (UvA) Werkgroep taalbeleid Faculteit Geesteswetenschappen en INTT Lezing "**Sterk in taal, sterk in studie**".
- 6 oktober 2011 Bijeenkomst Platform Onderwijs Nederlands Nederlandse Taalunie, te Roosendaal: Lezing "**Talige Startcompetenties Hoger Onderwijs**".
- 19 november 2011 Onderwijssymposium OCaN. Masterclass "**Taalbeleid: op weg naar een autonome taalleerder**".
- 22 november 2011 "**Taalbeleid is meer dan taalonderwijs!**" Lezing op Taalsymposium georganiseerd door Avans Hogeschool en Digitaalbedrijf.
- 25 & 26 november 2011 Conferentie HSN 25
Subplenaire lezing Gert Rijlaarsdam, Michel Couzijn, Martine de Boer, Mariet Raedts en Wilma van der Westen.
'Academisch schrijven in voortgezet en hoger onderwijs'.

Guido Cajot en Wilma van der Westen. "**Vijf jaar platform: opbrengsten en toekomstplannen**"

1.4.2 Publicaties van/over het Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs

In 2011 zijn de volgende publicaties van / over het Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs verschenen.

Meestringa, T. (2011). Propedeutische schrijftaken. Analyse van 18 schrijftaken uit Nederlandse en Vlaamse opleidingen hoger onderwijs. Enschede: SLO, Nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling.
<http://www.slo.nl/organisatie/recentepublicaties/schrijftaken/>

Rijlaarsdam, G., M. Raedts en W. van der Westen (2011). Academisch schrijven in voortgezet en hoger onderwijs. In S. Vanhooren & A. Mottart (red.), *Vijfentwintigste conferentie Het Schoolvak Nederlands* (pp. XXXIX – XVIII). Gent: Academia Press.

Westen, W. van der (2011). Taalbeleid is meer dan taalonderwijs!. In *Taalvaardigheid Nederlands in het hoger onderwijs. Lezingen. Taalsymposium 2011* (pp. 35-45). Breda: Digitaalbedrijf.

Cajot, G. & Westen, W. van der (2011). Vijf jaar Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs: opbrengsten en toekomstplannen. In S. Vanhooren & A. Mottart (red.), *Vijfentwintigste Conferentie Het Schoolvak Nederlands* (pp. 146-153). Gent: Academia Press.

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Westen, W. van der (2011). Expert aan het woord. Helder taalbeleid gaat verder dan eenmalig toetsen en beoordelen. In: *Platform. Nieuwsmagazine voor docenten en opleidingsmanagement*. Groningen: Noordhoff Uitgevers, nr 16, november 2011, p. 4-5.

Westen, W. van der (2011). Taalbeleid: nieuwe antwoorden op nieuwe vragen? In J. Daniels, J. Graus, A. Hoeflaak en E. Kwakernaak (2011). *Verleden en toekomst van het taalonderwijs. Honderd jaar Levende Talen 1911-2011* (pp. 111-112). Amsterdam: Levende Talen.

Westen, W. van der (2011). Naar een programma van eisen voor het instrument zelfbeoordeling schrijfvaardigheid. Nederlands/Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs. Interne notitie.

Het platform is genoemd in/op:

Hajer, M. & A. Kerkhoff (2011). *Advies omtrent de toetsing van de professionele taalvaardigheid van pabo-studenten*. Utrecht: Hogeschool Utrecht.

Naaijkens, E. (2011). *Gebrekkige taalvaardigheid, een complex probleem*. Geplaatst: 23 november 2011. Zie bijlage 5, op p. 30.

Diverse vermeldingen op de website studiesucces hoger onderwijs, zie bijlage 5, p. 31 e.v.

1.4.3 Overige contacten, activiteiten en initiatieven

In 2011 zijn er contacten geweest met diverse instanties: Nederlandse Taalunie, SLO, CPS, College voor Examens, Netwerk Academische Communicatieve Vaardigheden, Netwerk Didactici Nederlands, Associatie Gent, met Marie Paule Quix, de verantwoordelijke voor taalbeleid in het kabinet Onderwijs van Vlaanderen, en de Werkgroep *Nederlands in het Hoger Onderwijs* (NIHO) van Associatie K.U.Leuven.

Een uitdieping van de belangrijkste contacten:

Werkgroep Nederlands in het Hoger Onderwijs (NIHO) van Associatie K.U.Leuven Sylvie Vanreenterghem, Guido Cajot, An De Moor en Tine Van Houtven maken hiervan deel uit. Guido Cajot was samen met Lieve De Wachter (ILT-Leuven) en Serge Verlinde (ILT-Leuven) auteur van het *Taalbeleidsplan* van de Associatie K.U.Leuven.

Op vraag van de Onderwijsraad van de Associatie K.U.Leuven zal de werkgroep onderzoeken hoe het taalbeleid verankerd kan worden in diverse beleidsdomeinen zoals diversiteitsbeleid, de onderwijskundige professionalisering en de studiebegeleiding. Hiervoor zullen de platformleden die deel uitmaken van de werkgroep (NIHO), overleg voeren binnen het platform. Zo zullen de werkgroepen van het platform, visie op taalbeleid, effectmeting, toetsing en remediëring en taalontwikkeling geconsulteerd worden voor het uitschrijven van een toets- en remediëringstraject.

SLO

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Met de SLO is in 2011 contact geweest over de uitvoering van de veldaanvraag 2011/2012 voor het ontwikkelen van een instrument voor zelfassessment schrijven en een digitaal ontwikkelingsgericht taalportfolio. Het Platform was vertegenwoordigd bij het afscheidssymposium van Helge Bonset.

Klankbordgroep van de VHLORA.

An De Moor maakt deel uit van een klankbordgroep van de VHLORA.

NDN, LOPON, VON en Nederlands/Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs
An de Moor en Guido Cajot werken mee aan een visie- en ondersteuningsnota bij de Conceptnota "Samen taalgrenzen verleggen" van minister Smet rond het basis- en secundair Onderwijs in Vlaanderen. Deze tekst zal naar verwachting in 2012 verschijnen.

College voor Examens

Met het College voor Examens heeft het Platform in 2011 contact gehad over de volgende onderwerpen: de pilot gedocumenteerd schrijven in het centrale examen Nederlands havo- en vwo; de centrale examens taal in mbo-4; het Staatsexamen Nt2 II.

- Pilot gedocumenteerd schrijven

De voorzitter van het Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs heeft zitting in de klankbord/adviesgroep tweede zitting Eindexamens Nederlands voor havo en vwo, de pilot *Gedocumenteerd schrijven in eindexamens havo en vwo*.

- Centrale examens Taalvaardigheid in mbo

In 2011 heeft het contact met het College voor Examens over de taalexamens in het mbo ertoe geleid dat het Platform een lid heeft afgevaardigd in de Vaststellingscommissie Centrale Examens mbo-4, Truus Hermans van de Hogeschool Arnhem en Nijmegen. Mbo-4 biedt namelijk de mogelijkheid tot doorstroming naar een hbo-opleiding en het verdient aanbeveling dan bij het ontwikkelen van de nieuwe examens niet alleen te kijken naar de niveaus van de commissie Meijerink uit het rapport Over de drempels met taal, maar ook zicht te houden op het perspectief van (de Talige startcompetenties voor) het hoger onderwijs. Er mogen geen nieuwe drempels ontstaan!

- Veldraadpleging wenselijkheid Staatsexamen Nt2 programma III

Veldraadpleging over wenselijkheid Staatsexamen Nt2 III (College voor Examens)
In 2011 is het Platform uitgenodigd deel te nemen aan de veldraadpleging van de commissie Staatsexamen Nt2 van het College van Examens over de wenselijkheid van een Staatsexamen Nt2 programma III. Guido Cajot en Wilma van der Westen hebben hieraan deelgenomen.

Advies mbt Pabotaaltoets tbv HBO-raad

Maaïke Hajer heeft o.a. de voorzitter van het Platform gevraagd om te reageren op de concept versie van een advies over de pabo-taaltoets in opdracht van de Regiegroep/Hbo raad.

Hajer, M. & A. Kerkhoff (2011). *Advies omtrent de toetsing van de professionele taalvaardigheid van pabo-studenten*. Utrecht: Hogeschool Utrecht.

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Nacv

Het platform is voorstander van samenwerking met het Nederlandse *Netwerk Academische Communicatieve Vaardigheden (NACV)*. Onderwerpen als de Talige startcompetenties voor hoger onderwijs, het onderzoek naar kenmerkende schriftelijke taaltaken in hoger onderwijs, en het lopende project voor het ontwikkelen van een instrument voor zelfassessment schrijfvaardigheid voor studenten in de beginfase van het hoger onderwijs, waarbij samengewerkt wordt met het CPS dat een vergelijkbaar project uitvoert voor leerlingen in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs zijn ook voor de leden van het Nacv van belang.

In 2011 heeft het platform niet langer aangedrongen maar een afwachtende houding ingenomen.

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Bereikte resultaten 2011

Van de doelen die het platform zich voor 2011 had gesteld zijn de volgende resultaten te melden:

- De Talige startcompetenties voor hoger onderwijs zijn breed bekend;
- Het eindrapport van het onderzoek naar enkele schrijftaken uit de beginfase van een opleiding in het hoger onderwijs is verschenen. Het is gepresenteerd tijdens een platformbijeenkomst en verspreid onder deelnemers en instellingen (zie p. 13 bij publicaties).
- De veldaanvraag bij de SLO loopt en zal volgens plan eind 2012 leiden tot een direct bruikbaar instrument voor zelfassessment en een product- en procesgericht digitaal portfolio;
- Het is niet gelukt te komen tot een aanzet tot een beschrijving van de talige eindcompetenties van een bacheloropleiding, gebaseerd op de zogenoemde Dublindescriptoren. Gebrek aan menskracht voor de organisatie hiervan is de oorzaak;
- Steeds meer studenten/onderzoekers van taalbeleid in het hoger onderwijs vinden hun weg naar het Platform. Een aantal leden doet onderzoek in het kader van een masteropleiding of promotie. De vragen van deze deelnemers zijn in 2011 individueel beantwoord maar zullen in 2012 in de vorm van een kenniskring opgepakt worden: ontmoetings- en uitwisselingsplek vormen van platformdeelnemers die onderzoek doen naar taalbeleid (als lid van een kenniskring, student masteropleiding of promovendus). Er zal samenwerking gezocht worden met partners voor (wetenschappelijk) onderzoek.
- Er is een succesvolle tweedaagse stroom hoger onderwijs op de 25^e HSN-Conferentie gerealiseerd en een ontmoetingsplek voor platformleden in het programma van de HSN-conferentie, in de vorm van een Openbare Platformbijeenkomst;
- De *Stichting* Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs is opgericht;
- Er ligt een concept huishoudelijk reglement;
- Het plan voor een website met een open en gesloten gedeelte ligt klaar, de offerte is binnen, het ontwerp is gepresenteerd op de septembervergadering van 2011;
- De bibliografie over taalbeleid hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen, samengesteld door Wilma van der Westen, wordt op de nieuwe website geplaatst;
- De financiële armslag is versterkt door het invoeren van een contributie.

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

2. Leden/deelnemers

Deelnemers, instellingen en verdeling over het taalgebied

De grote groei is eruit, maar zoals uit onderstaande tabellen blijkt, is ook in 2011 het aantal instellingen en deelnemers gegroeid. Als bijlage 3 is een lijst van de aangesloten onderwijsinstellingen opgenomen.

Het aantal deelnemers is gegroeid:

	deelnemers	instellingen
2006	4	4
2007	29	15
2008	57	22
2009	102	35
2010	119	37
2011	184	39

Het aantal Vlaamse instellingen is gegroeid:

	Nederland	Vlaanderen
2006	4	-
2007	11	4
2008	12	10
2009	22	13
2010	24	13
2011	25	14

Verhouding hogescholen - universiteiten:

	hogeschool	universiteit
2006	4	-
2007	13	2
2008	16	6
2009	26*	7
2010	28*	8
2011	31	7

*) Plus Het Huis van het Nederlands te Brussel

Eind 2011 is de balans opgemaakt van de contributiebetalingen en hebben leden die hun financiële bijdrage (nog) niet hebben betaald, een herinnering ontvangen. Begin 2012 worden niet-betalende leden van de deelnemerslijst en mailinglijst gehaald en de toegang tot de bijeenkomsten ontzegd. We verwachten een daling van aangesloten instellingen en deelnemers. In 2011 heeft één instelling naar aanleiding van de factuur de deelname beëindigd (VU Amsterdam).

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

3 Plannen voor 2012

Kennisdeling en uitwisseling ervaringen

Platformbijeenkomst, lunch en thematische middagbijeenkomst

Het platform wil in 2012 wederom vijf á zes bijeenkomsten organiseren. Een deel van deze bijeenkomsten wordt besteed aan inhoudelijke aspecten van taalbeleid waarvoor externe sprekers uitgenodigd kunnen worden en/of aan werkgroepbijeenkomsten.

De bijeenkomsten vinden plaats op maandagen tussen 11.00 en 16.00 uur, afwisselend in Vlaanderen en Nederland. Tussen de ochtend- en de middagbijeenkomst is er een gezamenlijke lunch (voor eigen rekening) om op informele wijze met elkaar kennis te maken en informatie en ervaringen uit te wisselen.

Onderlinge werkbezoeken

Een belangrijke vorm van kennisdeling zijn ook de onderlinge werkbezoeken. Op verzoek van een aantal platformleden wordt ook in 2012 o.a. weer een werkbezoek georganiseerd. Naar verwachting zullen meer onderlinge werkbezoeken volgen.

Website

In 2012 wordt een nieuwe website geopend, met een openbaar deel en een besloten deel voor leden: www.taalbeleidhogeronderwijs.org.

Stroom Hoger Onderwijs op HSN-Conferentie 26

Het platform zal bijdragen aan het realiseren en invullen van een stroom Hoger Onderwijs op HSN 26 met bijdragen over taalbeleid hoger onderwijs van platformdeelnemers en andere medewerkers van het hoger onderwijs. Inherent hieraan is de publicatie van de neerslag van de verschillende presentaties en workshops in het programmaboek van de conferentie en op de website van de Nederlandse Taalunie.

Kennisvorming en instrumentontwikkeling

Talige eindcompetenties bacheloropleiding

In 2012 zal de startbijeenkomst georganiseerd worden waarin platformleden en uit te nodigen deskundigen bespreken welke aanpak gewenst is om te komen tot een beschrijving van de talige eindcompetenties van een bacheloropleiding. Het platform werkt hierin samen met het Lectoraat Human Communication Development van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen.

SLO Veldaanvraag: zelfbeoordeling schrijven

In 2011/2012 wordt de veldaanvraag uitgevoerd voor het ontwikkelen van:

- een diagnostische zelfbeoordelingstoets (selfassessment) voor aankomende of eerstejaarsstudenten (ook inzetbaar voor leerlingen uit de bovenbouw voortgezet onderwijs / secundair onderwijs) die zich daarmee de maat kunnen nemen;
- een product- en procesgericht digitaal taalportfolio.

Werkgroepen

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

De werkgroepen van het platform kunnen vanaf 2011 deskundigen uitnodigen om een onderwerp te belichten in een platformbijeenkomst. De werkgroep effectmeting zal als eerste van deze mogelijkheid gebruik maken.

Samenwerking zoeken met onderzoek

Het platform zoekt actief naar samenwerking met de onderzoekswereld om haar doelstellingen te verwezenlijken. Het zou goed zijn te komen tot een netwerk van Vlaamse en Nederlandse onderzoekers /wetenschappers om bij te dragen aan kennisvorming.

Een eerste stap wordt gezet bij het komen tot een beschrijving van een eindniveau taalvaardigheid voor de eerste cyclus van het hoger onderwijs, het bachelorniveau.

Kortom:

- **Vijf á zes platformbijeenkomsten** met deels een vergader- en deels een inhoudelijk of thematisch onderwerp.
- **Werkgroepen** die een nieuwe vorm zullen krijgen. De uitwisseling zal meer digitaal gaan plaatsvinden.
- **Werkbezoeken**, georganiseerd en onderling.
- **Bekendmaking** van het Platform op diverse studiedagen, bijeenkomsten en conferenties.
- Verdere bekendmaking en implementatie van
 - (1) de **Talige startcompetenties voor hoger onderwijs**¹ en
 - (2) de **visie op taalbeleid hoger onderwijs**.
- De veldaanvraag 2011/2012 bij de SLO leidt naar verwachting eind 2012 tot:
 - instrument zelfbeoordeling schrijfvaardigheid en een product- en procesgericht portfolio.**Door de samenwerking met het CPS-project wordt bijgedragen aan totstandkoming van een doorgaande leerlijn schrijfvaardigheid van tweede fase voortgezet of secundair onderwijs en het hoger onderwijs. Het Platform wil hieraan bekendheid geven d.m.v. een feestelijke presentatie hiervan aan het Platform en mogelijk ook andere belangstellenden en d.m.v. publicaties en presentaties.
- Aanvang van de beschrijving van **de talige eindcompetenties van een bacheloropleiding**, gebaseerd op de zogenoemde Dublindescriptoren;
- Het Platform gaat onderzoeken op welke wijze het een tegenwicht kan bieden aan de huidige trend om studenten aan de poort of in het eerste jaar van de opleiding te selecteren op basis van een taaltoets uitgaande van een smalle opvatting van taal (spelling en grammatica). Het platform vreest dat deze trend niet zal bijdragen aan maximale participatie, maar mogelijk juist tot uitsluiting. Gedacht wordt aan een conferentie voor managers in het hoger onderwijs voor een **discussie over taaltoetsing**.

¹ Bonset, H. & H. de Vries (2009). Talige startcompetenties voor hoger onderwijs. Enschede: SLO.

Dit idee zal begin 2012 nader uitgewerkt en vormgegeven worden. Wellicht kan hierin samengewerkt worden met anderen, zoals de Nederlandse Taalunie.

- Vorming van een **kenniskring** van platformdeelnemers die onderzoek doen naar taalbeleid (als lid van een kenniskring of promovendus);
- Feestelijke openstelling van **de website** van het Platform met een open en gesloten gedeelte en de lijst van publicaties over taalbeleid hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen op de website (Bibliografie samengesteld door Wilma van der Westen);
- Medewerking aan realisatie van een tweedaagse stroom hoger onderwijs, inclusief een **openbare vergadering**, op de 26^e HSN-Conferentie;
- Het Platform is afgevaardigd in de klankbordgroep van de VHORA (An de Moor), in de adviesgroep voor de pilot schrijfvaardigheid in het centraal eindexamen voor havo en vwo (Wilma van der Westen) en in de vaststellingscommissie centraal examen mbo-4 (Truus Hermans).
- Vaststelling van het huishoudelijk reglement; aftreden werkbestuur en verkiezing en benoeming bestuur van het Platform;
- Versterking van de financiële armslag door actieve werving van instellingen hoger onderwijs (de 'witte vlekken') en sponsoring;

Samenwerking en afstemming:

- In gesprek gaan met LOPON2 om te komen tot concrete samenwerking (na een mondeling verzoek van een bestuurslid van LOPON2);
- In gesprek gaan met het bestuur van Nacv over raakvlakken en (door het platform gewenste) samenwerking;
- Samenwerking zoeken met partners voor (wetenschappelijk) onderzoek;
- Gesprek met Hbo-raad, VSNU, VHORA en NVAO;

3.4 Samenwerking

Met NDN / Velonwerkgroep 'Multiculturaliteit in lerarenopleidingen' / LOPON2 / Lectoraten / Nacv

Het platform heeft nauwe contacten met NDN, Levende Talen en HSN. Met NDN is afgesproken om samen te werken. Met LOPON2, het platform 'Taal in mbo', het Lectoraat 'Lesgeven in de multiculturele school' (Hogeschool Utrecht) en het Lectoraat Human Communication Development (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) is afgesproken dat er op onderdelen samengewerkt kan worden.

Het platform heeft bij het Nederlandse Netwerk Academische Communicatieve Vaardigheden (NACV) in januari 2011 de wens geuit voor het organiseren van een gezamenlijke expertmeeting.

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Bijlagen

- 1: Financieel overzicht 2011
2. Begroting 2012
3. Lijst deelnemende instellingen 2011
4. Getuigenissen van deelnemers
5. Enkele berichten waarin het Platform is vermeld

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Bijlage 1. Financieel jaarverslag 2011

Nederlands/Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs

Financieel jaarverslag 2011		
INKOMSTEN		
	Reële inkomsten	Raming inkomsten
Bijdragen		
Bijdrage NTU	4250	8500
Bijdrage donatie*	4500	8500
Bijdrage HHS		p.m.
Totaal	8750	17000
UITGAVEN	Reële uitgaven	Raming uitgaven
Platformactiviteiten (6 x per jaar)		
platformvergaderingen (5x)	1148,44	3480
uitnodigen externe deskundigen + sprekers	640	1000
externe vertegenwoordiging + netwerken	1040,36	1500
werving, werkbezoeken, advisering	1400	1500
ontwerp open/gesloten website (geraamd op 150 uur)	1557,5	4200
website bijhouden (18uur)	582,96	504
reis- en verblijfkosten bestuursleden	153,87	360
reis- en verblijfkosten externe sprekers		600
bureau- en portokosten	57,49	450
ledenadministratie en inning bijdragen	425,85	1500
organisatiekosten Talige eindcompetenties		p.m.
oprichtingskosten als Stichting	370,09	500
Totaal	6936,56	15594
zaalhuur en catering	1350,44	3100
Totaal	8767	18694
onvoorzien ca. 5 %		1000
Totaal	8727	19694
Enmalige reservevorming uit donaties)**	-3000	
nog te ontvangen restant bijdrage Taalunie 2011	4250	
Totaal	-184,13	19694

*) Inkomsten donaties is lager dan geraamd door uitblijven betalingen en door aanpassing van de hoogte van het lidgeld (op verzoek van de Vlaamse deelnemers).

***) Reservering ivm voorschieten van kosten en voor nog niet uitbetaalde declaraties.

Bijlage 2. Begroting 2012

Nederlands/Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs

Begroting 2012

	Raming Inkomsten	Raming uitgaven
Bijdragen		
Bijdrage leden	€ 10.750	
Gevraagde bijdrage Nederlandse Taalunie	€ 10.000	
Bijdrage sponsoring	pm	
Bijdrage HHS	pm	
Activiteiten		
1 Platformbijeenkomsten		
Inhoudelijke voorbereiding (6 * 2 u * 50)		€ 600
Notuleren (6 * 3u * 30)		€ 540
Notuleren: afwerking (6 * 2u * 30)		€ 360
Verslaglegging: afwerking (6 * 1u * 50)		€ 300
Zaalhuur (6 * 150)		€ 900
Catering (6 * 110)		€ 660
2. Thematische middagbijeenkomsten		
Inhoudelijke voorbereiding (6 * 2 u * 50)		€ 600
Notuleren (6 * 3u * 30)		€ 540
Notuleren: afwerking (6 * 2u * 30)		€ 360
Verslaglegging; afwerking (6 * 1u * 50)		€ 300
Zaalhuur (6 * 150)		€ 900
Catering (6 * 105)		€ 630
Externe deskundigen/sprekers		€ 500
Reis- en verblijfkosten externe deskundigen/sprekers		€ 250
3. Project: Talige eindcompetenties Bachelors		
Externe deskundigen/sprekers		€ 1.000
Reis- en verblijfkosten externe deskundigen/sprekers		€ 500
4. Project: Discussie 'Taaltoetsing als selectiemiddel'	pm	
Communicatie en netwerk		
Bouw en onderhoud Platformwebsite		€ 9.000
Bijhouden website (20u * 30)		€ 600
Externe vertegenwoordiging en netwerken		€ 1.500
Werving, werkbezoeken en advisering		€ 1.500
Reis- en verblijfkosten externe vertegenwoordiging		€ 350
Bestuur en bureau		
Ledenadministratie en inning bijdragen		€ 1.500
Reis- en verblijfkosten		€ 350
Bureau- en portokosten		€ 400
Bankkosten		€ 50
Onvoorzien		€ 1.000
	€ 20.750	€ 25.190

Bijlage 3. Lijst deelnemende instellingen 2011

Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs
Peildatum 31 december 2011

Vlaamse deelnemers afkomstig van:

Associatie Universiteit Gent:
Arteveldehogeschool Gent
Hogeschool Gent
Universiteit Gent
Het Huis van het Nederlands, Brussel
Hogeschool – Universiteit Brussel
Vrije Universiteit Brussel
Universiteit Antwerpen
Plantijn Hogeschool Antwerpen
Lessius Hogeschool Antwerpen
Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen
Katholieke Hogeschool Sint-Lieven
Katholieke Hogeschool Limburg
Hogeschool West - Vlaanderen
Xios Hogeschool Limburg

Nederlandse deelnemers afkomstig van:

Fontys Tilburg
Fontys Den Bosch
De Haagse Hogeschool
Hanzehogeschool Groningen
Hogeschool Rotterdam
Hogeschool Utrecht
Hogeschool van Amsterdam
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
Hogeschool Zeeland
InHOLLAND Amsterdam
InHOLLAND Rotterdam
InHolland Alkmaar
Leiden Universiteit
Noordelijke Hogeschool Leeuwarden
Rijksuniversiteit Groningen
Thomas More Pabo
Hogeschool Leiden
Universiteit van Amsterdam
Hogeschool Windesheim
Christelijke Hogeschool Ede
Gereformeerde Hogeschool Zwolle (fusiepartner CHE)
Hogere Agrarische School Den Bosch
Hogeschool Windesheim
Stoas Hogeschool Den Bosch
Saxion Hogeschool

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Bijlage 4. Wat levert het platform jou? Getuigenissen van platformleden

Hoewel ik niet actief deelneem aan bijeenkomsten, geeft het lidmaatschap me de wetenschap dat ik (via de mail) op de hoogte blijf van actuele ontwikkelingen. Ik neem daar zeker notie van en doe er mijn voordeel mij als voorzitter van de vakgroep Nederlands op Hogeschool Driestar Educatief.

Johan Melse, De Driestar, Gouda

Dit levert het lidmaatschap me op:

- kennis van initiatieven op gebied van HBO-Taalbeheersing
- zicht op het discours m.b.t. HBO-Taalbeheersing

Anke van Stijn, Hogeschool Utrecht, Instituut Social Work

Hierbij wil ik graag melden dat het Platform voor mij als "eenpitter NT2" op de Hogeschool Zeeland erg belangrijk is om voeling te houden met vakgenoten op HBO niveau. Er is vakinhoudelijk voldoende expertise te krijgen bij allerlei landelijke organisaties, maar juist de specifieke kenmerken van het taalbeleid op het HBO komt nergens anders aan bod. Het platform helpt mij intern beleid uit te zetten, ondersteunt en laat mij delen in kennis. Het voelt als een soort extern expertise team waar je deel van uit maakt.

Karin van Druenen, Hogeschool Zeeland

Het lidmaatschap is voor Hogeschool HAS Den Bosch een must. Wij zetten een taalbeleid op en streven ernaar daarin een zo hoog mogelijke standaard te creëren. Daarbij is expertise van buiten onontbeerlijk. Overleg met collega's is inspirerend en leidt tot input. Een voorbeeld is de toets met zelfdiagnose.

Speciaal voor onze hogeschool: we hebben nu drie onafhankelijk van elkaar opererende opleidingen. Een overkoepelend beleid ontbreekt, terwijl het management daar wel om vraagt. Op basis van de bevindingen bij het Platform hebben wij reeds het volgende in gang gezet: afschaffen van de verschillende spellingstoetsen, aanschaf van één boek, taalniveau in projecten relateren aan ERK-niveaus, regelmatig overleg met werkgroep Studie & Handicap, en gezamenlijk overleg van docenten Communicatie.

Nogmaals: voor ons is dit een efficiënte en inspirerende manier van werken.

Perry van Kerkhoven, Hogeschool HAS Den Bosch/ GBS

Wat levert het lidmaatschap mij op?

- Contact met docenten van andere hogescholen over taalvaardigheid van studenten;
- Informatie over benaderingen om taalvaardigheid te vergroten;
- Informatie over actueel onderzoek op dit gebied.

Anouk van Eerden, Hanzehogeschool

Het delen van kennis over en ervaringen met taalontwikkelen hoger onderwijs het opdoen van nieuwe ideeën voor taalontwikkelen hoger onderwijs.

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Kitty Wortel, Hogeschool INHolland

Het platform levert mij op: inspiratie, veel goede voorbeelden, onderzoeksresultaten en inzichten in hoe je taalbeleid kunt ontwikkelen met alle mitsen en maren (randvoorwaarden, strategie, resultaten, succesjes, falende activiteiten, enz.).
Bovenal: van en met elkaar leren en werken.

Radha Gangaram Panday, Hogeschool Utrecht

Toen ik lid werd van het Nederlands-Vlaams Platform taalbeleid hoger onderwijs heb ik in eerste instantie veel bijgeleerd. In Nederland was taalbeleid al langer een 'hot issue', waardoor er al veel kennis vergaard was en er waren al talloze voorbeelden van goede praktijken. Na een tijdje vond ik vooral de contacten over de grens erg waardevol. Hoewel de context in Vlaanderen en Nederland niet altijd vergelijkbaar is, krijg ik toch door dit netwerk toch steeds nieuwe input om het taalbeleid in de Arteveldehogeschool verder te ontwikkelen.

Joke Vrijders, Arteveldehogeschool Gent

Sinds een kleine twee jaar maakt de Stoas Hogeschool deel uit van het Platform Taalbeleid HO. Voor een kleine hbo-instelling als de onze (850 studenten) is een dergelijk gremium van wezenlijk belang. De kennisverwerving en -deling en de uitwisseling van praktijkervaringen helpen ons om onze visie te ontwikkelen en een daarop gebaseerd beleid vorm te geven. Naast deze opbrengst wil ik ook graag een concreet product noemen dat een belangrijk hulpmiddel is gebleken. De Talige Startcompetenties HO, resultaat van een veldaanvraag, is een publicatie waar we dankbaar voor mogen zijn.

Het ontbreekt veel hbo-instellingen aan visie op taalverwerving en taalbeleid. Veel managers kunnen zich niet voorstellen dat taalbeleid op hbo-niveau nog een aandachtspunt zou moeten zijn. Het Platform speelt in dit soort bewustwording een belangrijke rol.

Tijdens de bijeenkomsten worden er goede praktijkvoorbeelden gepresenteerd en interactief becommentarieerd: daarmee komt nieuwe kennis en expertise van buitenaf de groep binnen. Tevens wordt de platformfunctie in dit gezelschap op en top benut, doordat de deelnemers elkaar kunnen versterken én bevragen op onderdelen van beleid die per organisatie kunnen verschillen maar die allemaal hun nut kunnen hebben.

Uiteindelijk staan al deze activiteiten ten dienste van een optimaal studiesucces van de hbo-studenten, waarbij vooral het voorkomen van vroegtijdige uitval een extra aandachtspunt is.

Toon van der Ven, Stoas Hogeschool, Wageningen

Het Platform is een gelegenheid tot netwerken, van gedachten wisselen met collega's uit Vlaanderen en Nederland en kennisdeling. De werkbezoeken die eruit voortvloeien in het bijzonder zijn altijd erg interessant. Verder zie ik het Platform ook als een vakvereniging die de belangen verdedigt van wie in het hoger onderwijs bezig is met (Nederlands) taalbeleid en taalbeleid (en taalontwikkeland lesgeven) bij de betrokken overheden op de agenda kan zetten.

Veronique Minnebo, Plantijn Hogeschool, Antwerpen

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Als lid van het platform betekent de uitwisseling via het platform een belangrijke bijdrage en 'spiegel' voor mijn werk aan taalbeleid aan de lerarenopleiding van de Hogeschool Utrecht. Informatie-uitwisseling, meningsvorming en productontwikkeling versterken elkaar. Ook de betrouwbare organisatie blijft een belangrijke stimulans om de platformbijeenkomsten te bezoeken c.q. te volgen.

Annet Berntsens, lerarenopleiding Instituut Archimedes, Hogeschool Utrecht

Wat het Platform mij oplevert:

Het kunnen toetsen van de ervaringen met de taalvaardigheid van hbo-studenten aan ervaringen van andere opleidingen

Het van gedachten wisselen over het verschil tussen de huidige en de gewenste situatie t.a.v. taalvaardigheid van hbo-studenten, bij in- en uitstroom

Het profiteren van ervaringen met maatregelen om de taalvaardigheid van hbo-studenten te toetsen en te verbeteren

Geïnformeerd worden over ontwikkelingen op het gebied van beleid, materiaalontwikkeling en onderzoek m.b.t. taal en studiesucces in het hoger onderwijs

Een netwerk van collega's met aandacht voor taalvaardigheidsontwikkeling en de relatie taal en studiesucces

Truus Hermans, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Door het Platform ben ik in een boeiend netwerk terechtgekomen. Heel wat mensen die met taalbeleid in het hoger onderwijs bezig zijn, komen er samen. Iedereen heeft vergelijkbare vragen, zoekt naar oplossingen voor gelijkaardige problemen. Op die manier smeed je banden en kan je met enkelen concreet aan de slag. De visie op taalbeleid die ik voor Howest heb uitgewerkt, is gebaseerd op inzichten die ik via het Platform heb verworven. Het overlegorgaan heeft me inzake taalbeleid dus mee opgeleid. Voor praktische doeleinden vind ik het nuttig om ervaringen te delen, suggesties uit te testen of instrumenten af te toetsen die ik via het Platform leerde kennen.

Ilse Mestdagh, Hogeschool West

-de geruststellende wetenschap dat de "strijd" voor verankering van een stevig gefundeerd taalbeleid niet alleen bij de Hanzehogeschool Groningen gevoerd wordt, maar ook bij (alle?) andere instituten voor Hoger Onderwijs waarbij

*herkennen

*erkennen

steeds weer steun kan bieden;

-de concrete aanknopingspunten die uit de verschillende overleggen naar boven komen, bieden een nieuw handvat om door te gaan langs gebaande en ongebaande wegen;

- de expertise van zoveel enthousiaste collega's verschaft vertrouwen in de keuzes die gemaakt worden;

- kennisuitbreiding op velerlei fronten, kennisdeling ook; zo noodzakelijk als voedingsbodem voor besluitvorming;

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

- en vooral: Enthousiasme. Inspiratie. Gedrevenheid.

Nella Nuis, Hanzehogeschool

Ik sluit me aan bij Nella en wil daar nog aan toevoegen dat het bestaan van het Platform ook binnen de Hanzehogeschool geleid heeft en leidt tot discussie over en aandacht voor taalbeleid. Zowel onder docenten als bij het management.

Marieke Melissen, Hanzehogeschool

De partners binnen de Associatie Universiteit Gent wisselen al een aantal jaar intern expertise uit en bouwen die ook gezamenlijk op met betrekking tot "academisch Nederlands". Lidmaatschap bij het platform biedt de mogelijkheid de associatie-interne praktijken en ervaringen breder af te toetsen en te delen, ook met collega's uit Nederland. Dit heeft het voordeel dat je losser komt van je eigen context en dus sneller tot innovaties komt. Bovendien gebeurt de gezamenlijke expertiseopbouw ook binnen een zo breed mogelijke cirkel.

Frederik De Decker, Associatie Universiteit Gent

Voor mij is het platform een goed kanaal om op de hoogte te blijven van hoe andere instellingen hoger onderwijs werken aan de taalontwikkeling van studenten. Tijdens de bijeenkomsten is er plaats voor kennisdeling en discussie, steeds gevoed door de praktijkervaring van collega's.

Dirk Berckmoes, Monitoraat op maat, taalondersteuning Academisch Nederlands Linguapolis

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Bijlage 5. Enkele persberichten waarin het Platform wordt genoemd.

Naaijkens, E. (2011). *Gebrekkige taalvaardigheid, een complex probleem*. Geplaatst: 23 november 2011.

http://www.onderwijsbrabant.nl/site/index.php?option=com_content&view=article&id=914:gebrekkige-taalvaardigheid-een-complex-probleem&catid=4:hoger-beroep

BREDA | ACHTERGROND | Avans mag zich de beste brede hogeschool van Nederland noemen, maar dat is niet te danken aan de taalvaardigheid Nederlands van haar studenten. Want die is bij veel studenten niet al te best.

Paul Rüpp, voorzitter van het college van bestuur van Avans, wond er op het goedbezochte symposium ‘Taalvaardigheid Nederlands in het hoger onderwijs’, afgelopen dinsdag in Breda, geen doekjes om. En er was eigenlijk niemand van de sprekers, noch van de deelnemers, die een poging deed om op die harde conclusie af te dingen. Integendeel, opgemerkt werd dat ook menig docent steken laat vallen als het om taalvaardigheid gaat en dus niet het goede voorbeeld geeft.

Nu is de vaststelling dat de taalvaardigheid in het hele hbo te wensen overlaat geen nieuws, dat is afgelopen jaren in onderzoeken bevestigd. En het beperkt zich niet tot het hbo, ook in het mbo, het wetenschappelijk onderwijs en het voortgezet onderwijs beheersen leerlingen, studenten en docenten het Nederlands niet op het noodzakelijk geachte niveau.

En niet te vergeten in het basisonderwijs, daar begint de ellende al omdat leerlingen niet meer goed leren spellen, betoogde taalkundige Piet van Sterkenburg in het aansluitende debat. Dat was vroeger heel anders, maar sinds het ‘gedogen’ in de jaren zestig de Nederlandse samenleving is binnengeslopen, neemt iedereen een loopje met de regels, ook met de taalregels. Linda van den Bosch, algemeen secretaris van de Nederlandse Taalunie, voelde zich geroepen om Sterkenburg op dat punt tegen te spreken. Uit het langjarige peilingonderzoek (PPON) blijkt niets van een veronderstelde daling van de spellingsvaardigheden van kinderen op de basisschool.

De uiteenlopende visie op het spellingsprobleem was exemplarisch voor het debat. Er is een grote consensus dat het niet goed zit met de taalbeheersing, maar als het gaat over oorzaken en oplossingen dan lopen de meningen al gauw uiteen. Dat de nieuwe media (email, Twitter, enz.) een grote invloed hebben op het taalgebruik is evident. Maar Sterkenburg bijvoorbeeld plaatste het probleem in de brede context van een algemene daling van het onderwijspeil. Hij denkt dat het tij te keren is door het gezag van de leraar te herstellen.

Achterstallig onderhoud

Volgens neerlandicus Theo Pullens, die werkt aan een proefschrift, is een deel van het probleem te verklaren doordat er in het voortgezet onderwijs achterstallig onderhoud

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

ontstaat. Een conclusie die eerder ook de commissie Meijerink heeft getrokken. Dat lokte weer een reactie uit van een docent van een Bredase middelbare school die de leerlingen en hun ouders als ‘schuldigen’ aanwees; die zijn niet echt geïnteresseerd in het leren van Nederlands, of enig ander vak. Tot zijn afgrijzen heeft hij moeten constateren dat er in gezinnen nauwelijks nog kranten worden gelezen, voor een vwo-leerling toch een absolute voorwaarde, vond de docent.

Hoe dan ook, iedereen was het erover eens dat de taalontwikkeling in het (hoger) onderwijs een flinke boost moet krijgen, zoals Pullens het formuleerde. Om er snel aan toe voegen ‘ik bedoel natuurlijk, in goed Nederlands, oppepper’. Want een goede taalvaardigheid brengt structuur aan in het denken en leidt tot hogere (onderwijs)prestaties. Volgens Pullens is de aanpak die hij ‘blended learning’ noemt effectief. Hij omschrijft dat als een mix van instructie door docenten (en/of medestudenten), intensieve oefening en digitale ondersteuning.

Poten in de kei

Maar denk erom, waarschuwde docente Wilma van der Westen, we hebben te maken met een complex probleem waar geen simpel medicijn voor is. Van der Westen (voorzitter van het Nederlands/Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs) is iemand die figuurlijk met haar poten in de klei staat op de Haagse Hogeschool. Daar manifesteert zich de problematiek in volle omvang omdat op deze school veel leerlingen zitten met een niet-Nederlandse achtergrond.

Veel studenten beginnen met een taalachterstand aan hun hbo-studie en dat blijft ze achtervolgen, ook als ze afgestudeerd zijn. Want menig allochtoon merkt, met het diploma op zak, dat de beperkte taalvaardigheid Nederlands een flinke hinderpaal is bij het vinden van een baan op hbo-niveau. Tot hun teleurstelling moeten ze vaak genoegen nemen met een baan op mbo-niveau, aldus Van der Westen.

Voorscholen

De Bredase wethouder Saskia Boelema (Onderwijs, D66) haalde dat aspect ook aan. “Taalachterstanden leiden tot uitsluiting in de maatschappij. Zelfs eenvoudige en zakelijke communicatie is niet mogelijk voor de mensen die niet of nauwelijks kunnen lezen.” Breda zet daarom zijn kaarten op het zo vroeg mogelijk leren van de Nederlandse taal in zogeheten voorscholen. En ook bij Avans staat het verbeteren van de taalvaardigheid de komende jaren hoog op de agenda.

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

<http://www.studiesuccesho.nl/2011/03/20/propedeutische-schrijftaken-e-d-nederlands-vlaams-platform-taalbeleid-hoger-onderwijs/>

Propedeutische schrijftaken e.d.:

Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs

Talige startcompetenties voor hoger onderwijs

De Expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen heeft in haar eindrapport aanbevolen dat de niveaubeschrijving een vervolg moet krijgen binnen hbo en wo (Meijerink (2008)). Het Nederlands / Vlaams platform Taalbeleid Hoger Onderwijs is zich ten volle bewust van deze verantwoordelijkheid van het hoger onderwijs en maakt zich sterk voor de invoering van een instellingsbreed taalbeleid. Samen met de sectie Nederlands van Levende Talen heeft het platform in 2007 een veldaanvraag voor een beschrijving van de talige startcompetenties voor hoger onderwijs ingediend bij de SLO, het Nederlandse expertisecentrum voor leerplanontwikkeling.

De ‘Talige startcompetenties hoger onderwijs’ geeft een beschrijving van de competenties die beginnende studenten op het gebied van taal moeten hebben om hun studie aan hbo of universiteit succesvol te kunnen starten en vervolgen.

De beschrijving kan instellingen voor hoger onderwijs helpen hun taalbeleid te richten en in te richten en biedt het toelidend onderwijs zicht op datgene wat hun leerlingen en deelnemers aan taal- en taalleerbagage nodig hebben in het hoger onderwijs. Met de beschrijving kan duidelijk gemaakt worden of deze aansluit bij de eindtermen van het toeleverende onderwijs en welke discrepanties er zijn.

De taalproblemen in het hoger onderwijs kunnen niet eenzijdig worden opgelost door het toeleverende onderwijs (het voortgezet onderwijs of het mbo). Het verwerven van een steeds grotere taalvaardigheid is een doorgaand, concentrisch proces: een studie of beroepsopleiding volgen betekent immers ook de taal verwerven die daarbij hoort. Het hoger onderwijs heeft een eigen taak in het tot verdere ontwikkeling brengen van de taalvaardigheid van studenten.

Bonset, H. en De Vries, H. (2009). *Talige startcompetenties hoger onderwijs*. Enschede: SLO-publicatie. Te downloaden via: <http://www.slo.nl/organisatie/recentepublicaties/00081/>

Propedeutische schrijftaken

Het Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs heeft door het insturen van schrijftaken meegewerkt aan de totstandkoming van een eerste verkennend onderzoek van de SLO naar schrijftaken in het hoger onderwijs:

T. Meestringa (2010). *Propedeutische schrijftaken. Analyse van 18 schrijftaken uit Nederlandse en Vlaamse opleidingen hoger onderwijs*. Enschede: SLO.

Instrument voor zelfbeoordeling schrijfvaardigheid

Het platform heeft een veldaanvraag gedaan voor 2011 voor de ontwikkeling van een instrument voor zelfbeoordeling (zelfassessment) in de vorm van een scorelijst/vragenlijst (can-do-statements), gecombineerd met toetselementen om het verschijnsel van overschatting van eigen kunnen te minimaliseren, en de mogelijkheid om bewijzen in te voeren (portfolio-element). Het zelfassessment maakt zichtbaar welk niveau bereikt is, wat al beheerst wordt en waar nog aan gewerkt moet worden. In de uitwerking wordt nadrukkelijk uitgegaan van schrijfvaardigheid / schrijfproces voor schrijven met tekstverwerker en andere vormen van digitaal schrijven (en niet van schrijven met de hand).

Verwachte gereedkoming, eind 2011 / begin 2012.

Voor meer informatie of aanmelding

[Wilma van der Westen](#) / [Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs](#)

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

Nederlands / Vlaams platform taalbeleid hoger onderwijs

Eind 2006 werd door een viertal initiatiefnemers een landelijk platform “Taalbeleid Hoger Onderwijs” opgericht. Er bleek behoefte aan het uitwisselen van ervaringen en aan het leren kennen van elkaar en men wilde elkaar versterken in het bijdragen aan de totstandkoming en vormgeving van een instellingsbreed taalbeleid binnen het hoger onderwijs. Al snel sloten Vlaamse instellingen zich aan en veranderde de naam in “Nederlands / Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs”.

Doel

Het doel van het platform is:

Een plek voor ontmoeting en uitwisseling van kennis en ervaringen. Door kennisdeling en kennisvorming wil het platform bijdragen aan verdere ontwikkeling en initiëring van instellingsbreed taalbeleid en taalondersteuning in het hoger onderwijs om bij te dragen aan vergroting van studiesucces en verhoging van de kwaliteit van hoger onderwijs.

Bestuur

Wilma van der Westen, voorzitter

Guido Cajot, vicevoorzitter

Roel Huysmans, secretaris

Sylvie VanRenterghem, penningmeester

Ronald Zwiers en Flip Strang, alg. bestuursleden

Doelgroep(en)

Het platform is bedoeld voor diegenen die zich binnen een hogeschool of universiteit in Nederland of Vlaanderen bezighouden met het opzetten en uitvoeren van taalbeleid. Aan deelname zijn kosten verbonden: per onderwijsinstelling 500 euro voor het eerste jaar en 250 euro voor het tweede en volgende jaren. Hiervoor kunnen meerdere medewerkers zich aansluiten bij de mailinglist, de website en gratis deelnemen aan werkgroepen en platformbijeenkomsten.

Kennisvorming – instrumentontwikkeling

Naast kennisdeling en uitwisseling van ervaringen wil het platform nadrukkelijk ook kennisvorming initiëren. Een overzicht van de activiteiten vindt u hier.

Aantal leden/deelnemers en verdeling over het taalgebied

	Deelnemers	instellingen	Nederlands	Vlaams	Hogeschool *)	Universiteit
2006	4	4	4	-	4	-
2007	29	15	11	4	13	2
2008	57	22	12	10	16	6

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org

2009	102	35	22	13	26*)	7
2010	119	37	24	13	28	8

Lees meer in een [overzicht van een aantal activiteiten van het platform](#) .

Een artikel over [Relatie tussen taalvaardigheid en studiesucces: een onderzoek](#) . Wilma van der Westen en Domien van Wijsbroek. *Slecht in taal, slecht in studie?* HO Management december 2010

p/a w.m.c.vanderwesten@hhs.nl

SharePoint Site: <https://www.surfgroepen.nl/sites/platformtaalbeleidho>

In de loop van 2012: www.taalbeleidhogeronderwijs.org